

*Т.М. Сопільняк, студ. гр. 301-А
наук. кер. Т.Ю. Кузьменко, ст. викладач
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПЛАНУВАЛЬНОГО ВИРІШЕННЯ СТУДЕНТСЬКИХ МІСТЕЧОК

Після прийняття Болонської конвенції в 2003 році в Україні набрали актуальності структурні зміни в системі організації середовища вищих навчальних закладів (ВНЗ). В університетах збирається велика кількість молодих людей з різних регіонів і країн світу, тому дуже важливим питанням є створення відповідного навколишнього середовища, в якому вони проживатимуть та навчатимуться. Внаслідок цього виникають проблеми підвищення якості освітніх послуг, навчального процесу, умов проживання, як для вітчизняних студентів, так і для іноземців.

Дослідити сучасні тенденції функціонального вирішення студентських містечок, принципи і методи, спрямовані на підвищення ефективності планувальних рішень цих територій та використання ресурсів при формуванні благоустрою вищих навчальних закладів в умовах існуючої забудови. Проектування і будівництво нових об'єктів освіти, організація кампусів набули в світовій практиці широкого розвитку та масового поширення. Кампус – це студентське містечко вищого навчального закладу. В його межах розміщуються гуртожитки, науково-дослідні центри, навчальні та спортивні корпуси, бібліотеки, магазини, підприємства громадського харчування, медичного і побутового обслуговування та виробничі приміщення, майстерні, необхідні для експлуатації і підтримки життєдіяльності споруд, інженерного обладнання та комунікацій.

Університет існує у вигляді кампуса як громади студентів та викладачів, з організацією спільного простору. Етимологічно «кампус» з латини перекладається як «галявина», й сучасні університети часто намагаються відповідати цьому визначенню. Створення середовища життєдіяльності студентів, органічно вписаного в ідилічне природне оточення, покладено в основу концепції їх образного й ландшафтного вирішення. Проте фактично це – одна з форм ізольованої та огороженої спільноти, що особливо чітко видно на прикладі елітних заміських університетів – Кентський університет на околиці Кентербері, університет Суссексу біля Брайтона, університет Східної Англії. Кампуси цих навчальних закладів займають великі площі. Їх території прикрашають парками, фонтанами, архітектурними композиціями.

Поява кампусів не лише обумовила збільшення кількості студентів у вищих навчальних закладах, а й дозволила ввести нові спеціальності, курси, розширити діапазон досліджуваних предметів, а також організувати дозвілля студентів. Особливо активно в університетах запроваджувалося вивчення нових наук в післявоєнний період, з 1950 по 1970 р. Цільове призначення студентського містечка полягає у забезпеченні житлових, побутових, культурних, спортивних та інших потреб студентів, наданні їм медико-оздоровчих, культурно-розважальних, торговельно-побутових та інших послуг.

Кампус – містечко, створене центральними органами виконавчої влади, що мають у підпорядкуванні вищі навчальні заклади, або вищими навчальними закладами за погодженням з відповідними органами управління майном, із студентських гуртожитків одного або декількох вищих навчальних закладів, у яких проживає, як правило, не менше 1500 студентів. За оцінкою фахівців в області архітектури та дизайну до найкрасивіших кампусів у світі можуть бути віднесені: університет Стенфорд, Каліфорнія, США; коледж Кеньон, Огайо, США; Оксфордський університет, Велика Британія; Принстонський університет, Нью-Джерсі, США; коледж Скріпс, Каліфорнія, США; Трінті-коледж, Каліфорнія, США; університет Цинхуа, Китай; Академія ВВС, США; Болонський університет, Італія; Каліфорнійський університет, США; університет Цинцинатті, США; Університет Вірджинії, США; Уельський Університет, США.

Студентське містечко є невід’ємним елементом структури навчальних закладів. Проблема планувального вирішення студентських кампусів є дуже актуальною сьогодні через відсутність комфортного, привабливого і функціонального середовища у закладах вищої освіти, тому є дуже важливим питанням створення відповідного оточення, в якому проживатимуть та навчатимуться студенти.